

Factsheet Energielabel utiliteitsgebouwen en kantoren

Wat is een energielabel?

Een energielabel geeft het energiegebruik, de energieprestatie, van een pand volgens een vaste methode (NTA8080) weer in een label, A+++ tot en met G.

Waarom is dit verplicht?

Een energielabel is een hulpmiddel om concreet te maken welke stappen per gebouw kunnen en moeten worden genomen om energiezuinig te worden. Dit is één van de vele noodzakelijke stappen om de klimaatdoelen te kunnen realiseren en de klimaatverandering beheersbaar te houden.

Voor welke panden geldt dit?

Met ingang van 1 januari 2023 moet een (utiliteits)gebouw op een transactiemoment (verkoop, verhuur of oplevermoment) voorzien zijn van een energielabel.

Dit geldt voor ieder gebouwdeel met eigen registratie in het BAG register (www.bag.nl) en deze gebruiksfuncties (of een combinatie daarvan):

Energielabel verplicht voor	Uitzonderingen
• Kantoor. • Bijeenkomst. • Kinderopvang. • Gezondheidszorg met bedgebied. • Gezondheidszorg overig. • Onderwijs. • Sport. • Logies. • Winkel. • Cel.	• Alleenstaande gebouwen met een gebruiksoppervlakte kleiner dan 50 m²; • Monumenten. • Panden met religieuze functie, zoals kerken en moskeeën. • Bedrijfspanen alleen gebruikt voor opslag of bewerking, magazijn of fabriekshallen. • Onverwarmde panden. • Tijdelijke of binnen 2 jaar te slopen panden. • Recreatiewoningen die minder dan 4 maanden per jaar worden gebruikt.

Label C verplicht voor kantoren

Verder moeten kantoren (en delen van een gebouw met een kantoorfunctie) met een gezamenlijk gebruiksoppervlak vanaf 100 m² tenminste energielabel C hebben, behalve:

- Als één van bovenstaande uitzonderingen van toepassing is.
- Een kantoorgedeelte minder dan 50% van het gebruiksoppervlak van dat gebouw is.
- Als de maatregelen die nodig zijn om energielabel C te realiseren, een terugverdientijd hebben van meer dan 10 jaar.

Deze verplichting gaat in per 1 januari 2023, dus niet vanaf een transactiemoment.

Hoe kom ik aan een energielabel?

De eigenaar van het pand is verantwoordelijk voor het aanvragen van het energielabel

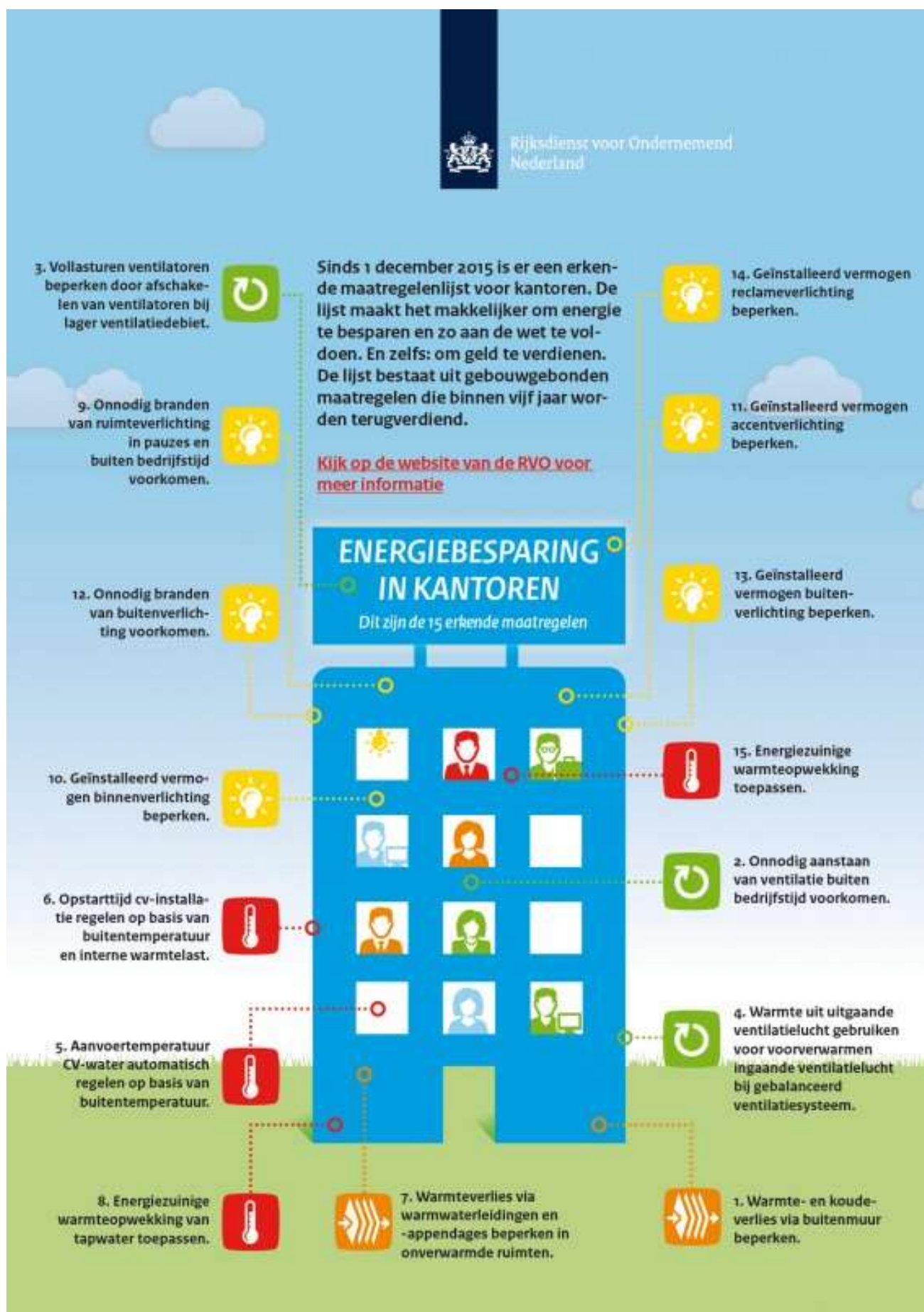
Voor kantoren kan het energielabel online gecheckt worden:

<https://ez.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=fc93368cc92a4a39b5acc34017365c4f>.

Heeft het gebouw nog geen energielabel of is het label onbekend dan kan via deze site een gecertificeerd bedrijf gevonden worden om een energielabel op te stellen:

<https://epadviseurs.energieprestatie-adviesplatform.nl>

Voorbeeldmaatregelen voor kantoren

Factsheet wie rapporteert informatieplicht

Wat is een Wet Milieubeheer (WM) inrichting?

Om onder de energiebesparings- en informatieplicht te vallen, moet sprake zijn van een Wm-inrichting die ook een jaarlijks energieverbruik heeft van minimaal 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ aardgas(equivalent). In de regel is een Wm-inrichting een bedrijf (of instelling) waar (door de mens) bedrijfsmatige activiteiten plaatsvinden, die binnen een bepaalde begrenzing worden verricht.

Bovendien moet één of meerdere activiteiten van toepassing zijn die in het Besluit omgevingsrecht zijn aangewezen als met mogelijk nadelige gevolgen voor het milieu. Een Wm-inrichting kan uit meerdere gebouwen bestaan en in één gebouw kunnen meerdere Wm-inrichtingen gevestigd zijn. Volgens vaste jurisprudentie moet er sprake zijn van voldoende technische, functionele en organisatorische samenhang om één inrichting te kunnen vormen. Daarnaast mag de onderlinge afstand tussen de onderdelen niet te groot zijn.

Er worden drie situaties uitgewerkt:

Situatie	Verantwoordelijke ('drijver')
1 Inrichting, 1 gebruiker	De gebruiker (huurder)
1 Inrichting, meerdere gebruikers	De eigenaar (verhuurder)
1 Winkelcentrum, meerdere gebruikers met collectieve voorzieningen	Per winkel: De gebruiker (huurder) Collectieve voorzieningen: Eigenaar (verhuurder)

1. Wie is verantwoordelijk (drijver) voor energiebesparing en doet de rapportage informatieplicht?

Eén gebruiker één pand.

In het merendeel van de gevallen moet de gebruiker van het gebouw de rapportage indienen. Dit als de Wm-inrichting één gebouw met één gebruiker betreft.

Meerdere gebruikers 1 pand.

Als er meerdere gebruikers in een kantoorgebouw (de 'Wminrichting'), bijvoorbeeld een bedrijfsverzamelgebouw, zijn, is het gebruikelijk dat de gebouweigenaar als drijver van de Wm-inrichting wordt gezien. De eigenaar is degene die het mogelijk maakt dat activiteiten in het gebouw plaatsvinden; een gebruiker kan alleen van het gebouw gebruik maken als hij een contract heeft met de eigenaar.

Uitzondering winkelcentra.

Een bijzondere situatie van één gebouw met meerdere gebruikers is een winkelcentrum. Dit omdat de winkels in het centrum heel verschillend van aard kunnen zijn. Bij een winkelcentrum met meerdere gebruikers richt het bevoegd gezag zich voor de winkels tot de individuele gebruikers daarvan. Voor de collectieve voorzieningen richt het bevoegd gezag zich tot de eigenaar van het complex.

Met vragen over het begrip Wm-inrichting in uw specifieke omstandigheden in uw geval kunt u terecht bij uw lokale bevoegd gezag, de Omgevingsdienst Rivierenland.

2. Is een bedrijfsverzamelgebouw één inrichting?

Er is sprake van één inrichting als er sprake is van tot eenzelfde onderneming of instelling behorende installaties die onderling technische, organisatorische of functionele bindingen hebben (artikel 1.1 Wet milieubeheer, vierde lid).

Als er niet voldoende organisatorische bindingen zijn, kan de rechter bedrijfsverzamelgebouwen beschouwen als een verzameling van inrichtingen. De gezamenlijke voorzieningen (zoals de stookinstallatie en afvalstoffeninzameling) worden dan gezien als één aparte inrichting; de eigenaar van het bedrijfsverzamelgebouw is daarvan de inrichtinghouder. Voor de beoordeling of er organisatorische bindingen aanwezig zijn, is voor de rechter vooral van belang in welke mate de eigenaar van het bedrijfsgebouw zeggenschap heeft over de individuele bedrijven. Dit kan bijvoorbeeld blijken uit de huurovereenkomst.

In de praktijk is het niet wenselijk dat het bevoegd gezag bij bedrijfsverzamelgebouwen standaard de huurovereenkomsten moet bestuderen. Om de lasten voor alle partijen te beperken kan het verstandig zijn een bedrijfsverzamelgebouw in principe te behandelen als één inrichting met één aanspreekpunt, tenzij er geen duidelijke inrichtinghouder kan worden aangewezen. Zo gebeurt het nu vaak. Wel bestaat dus de kans dat de rechter er anders over denkt.

3. Wie is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de energiebesparende maatregelen?

3A: Eén gebouw met één gebruiker.

Als de gebruiker door bevoegd gezag wordt aangesproken op de energiebesparende maatregelen in een gebouw dat niet in eigendom is, dan treedt de gebruiker in overleg met de eigenaar. De maatregelen waarvoor de huurder verantwoordelijk is worden door de huurder genomen.

Aan energiebesparende maatregelen die alleen genomen kunnen worden met toestemming van de eigenaar kan in de rapportage voor de informatieplicht energiebesparing een termijn worden gekoppeld, die het bevoegd gezag eventueel met maatwerk kan vastleggen.

Mocht uit correspondentie blijken dat de eigenaar niet bereid is om in te stemmen met - of te investeren in - de energiebesparende maatregelen, dan kan het bevoegd gezag zich (mede) richten tot de eigenaar, die de overtreding kan opheffen.

3B: Kantoorgebouw met meerdere gebruikers.

In principe voert de eigenaar van het kantoorgebouw de energiebesparende maatregelen uit. Mocht vanwege onderliggende contracten het niet in de macht liggen van de eigenaar om alle maatregelen te nemen, dan treedt deze in overleg met de huurders. Mochten de huurders niet bereid zijn om mee te werken aan het realiseren van de maatregelen – en als dat blijkt uit de gevoerde correspondentie – dan kan het bevoegd gezag zich (mede) richten tot de individuele huurder die de overtreding kan opheffen.

In de rapportage voor de informatieplicht kan bij energiebesparende maatregelen waar de eigenaar geen zeggenschap over heeft een termijn worden gekoppeld, die het bevoegd gezag eventueel met maatwerk kan vastleggen.

Uw bedrijf in één klap duurzaam, zullen we dit samen regelen?

Maak vandaag nog gebruik van de SVM-subsidie en krijg tot 80% van de advies- en begeleidingskosten vergoed

Vanaf 1 oktober 2021 tot 30 september 2022 – en waarschijnlijk wordt de regeling verlengd – kunnen mkb-ondernemers gebruik maken van de **Subsidieregeling Verduurzaming MKB (SVM)**. De regeling is bedoeld voor de kleinere en middelgrote MKB bedrijven die geen wettelijk plicht hebben energiebesparende maatregelen door te voeren. Meer informatie over de regeling vindt u op

<https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/svm/stappenplan-subsidie-aanvragen>

Wie bent u

U bent ondernemer en u komt in aanmerking voor de Subsidie regeling Verduurzamen MKB (SVM) als u:

- Een energieverbruik hebt tot 50.000 kWh elektriciteit en 25.000 m³ aardgas (equivalent)
- Maximaal 250 medewerkers (fte's) in dienst heeft
- Jaaromzet maximaal € 50 miljoen bedraagt
- 1 of meer bedrijfspanden in eigendom heeft of huurt

Hoe doen we dat

We geven advies, ondersteunen bij de uitvoering van maatregelen en regelen de subsidieaanvraag.

We stellen een **maatwerkadvies** (stap 1) op dat u inzicht geeft in:

- De energiebesparingsmogelijkheden en verduurzamingsmaatregelen van uw bedrijfspand
- Per maatregel een beschrijving van de potentiële energiebesparing en reductie van de CO₂
- De kosten en de te verwachte terugverdientijd van de maatregel

We **ondersteunen** (stap 2) bij het realiseren van de maatregelen die voortkomen uit het advies. Hierbij kunt u denken aan de volgende maatregelen:

- Isolatie: muren, vloeren, dak, HR++ beglazing
- PV-panelen
- Ledverlichting
- Zonneboilers, warmtepompen en andere energiezuinige installaties;
- Verduurzamingsmaatregelen in de bedrijfsprocessen: koeling, keukenapparatuur en ICT -apparatuur
- Overige bedrijfsvoering: elektrische bedrijfswagens

We regelen de **subsidieaanvraag**.

Stap 2 en de subsidieaanvraag zijn optioneel, u kunt deze stappen ook zelf uitvoeren.

Belangrijkste voorwaarden

- RVO vergoedt 80% van de kosten van het energieadvies, het ondersteuningstraject en de subsidieaanvraag met een maximum van € 2500
- Eén of meer maatregelen vanuit het advies moeten in opdracht zijn gegeven en binnen 2 jaar zijn uitgevoerd

Nb. We starten altijd met een vrijblijvende telefonische intake waarin we uw klantvraag en vervolgstappen bespreken en samen met u bepalen of deze subsidieregeling voor u interessant is.

Factsheet subsidiemogelijkheden MKB

In onderstaand overzicht vind je de belangrijkste subsidie- en fiscale mogelijkheden:

BOSA - Stimulering bouw en onderhoud van sportaccommodaties

De BOSA is een regeling specifiek voor amateursportaccommodaties en subsidieert het onderhoud en het beheer van de accommodatie, én de aanschaf en het onderhoud van sportmaterialen.

Er wordt 30% subsidie verleend op het doorvoeren van energiebesparende maatregelen als LED (sportveld)verlichting, warmteterugwinning van ventilatielucht en douchewater, zonnecollectoren, zonnepanelen warmtepompen en natuurlijk isolatie en HR++ glas.

Voorwaarden zijn dat het om amateursport gaat en dat er niet ook een '[specifieke uitkering sport](#)' is aangevraagd. Aanvragen voor subsidie tussen €5.000 en €25.000 kunnen alleen ingediend worden na afronding van de investeringen. Aanvragen voor subsidie van €25.000 tot €125.000 kunnen zowel vooraf als achteraf ingediend worden, grotere aanvragen alleen vooraf.

EIA - Energie investeringsaftrek

De EIA is een fiscale regeling voor ondernemers. Als u in 2022 investeert in meer gangbare maatregelen op het gebied van energiebesparing of duurzame energie, dan kunt u een fiscaal voordeel behalen met de Energie-Investeringsaftrek. Via deze regeling mag u als ondernemer een percentage van de investeringskosten aftrekken van de fiscale winst. Voor 2022 bedraagt dit percentage 45%. De aftrek is mogelijk indien het bedrijfsmiddel of de voorziening voorkomt op de [energie- en milieulijst van dit jaar](#). Op deze lijst komen een groot aantal energiebesparende bedrijfsmiddelen en voorzieningen voor die verdeeld zijn in de volgende categorieën:

- **Bedrijfsgebouwen**, bijvoorbeeld: warmtepompen, koude- of warmteterugwinningssysteem uit ventilatielucht, HR-glas en Ledverlichting.
- **Bedrijfsprocessen**, bv: een energiezuinige koel- en/of vriesinstallatie, een energiezuinige koeling van serverruimten, energieschermen binnen de tuinbouw, een HR-elektromotor, een warmteterugwinningssysteem op pers- en luchtinstallaties en een brandstofcelsysteem;
- **Transportmiddelen**, bijvoorbeeld; luchtgordijn bij geconditioneerd transport, meesturende en intrekbare achteras voor trekkende voertuigen, bandenspanningsregelsysteem, start-stopsysteem voor vrachtwagenmotor en een dubbellaadvloersysteem;
- **Duurzame energie**, bv: zonnecollectorensysteem, zonnepanelen tenminste 15kWp capaciteit (≈ 45 panelen), biomassaketel of -kachel, warmte/koude opslag in bodem .
- **Energie-advies**, een analyse van, advies over en investeringsplan voor de verduurzamingsmogelijkheden van een bestaand bedrijfspand door een onafhankelijk adviseur.
- **CO 2 -emissiereductieplan**, als een energie-advies, over een bestaand bedrijfsproces.

Investeringen die niet op de lijst voorkomen, maar wel een forse energiebesparing opleveren, kunnen ook worden ingediend. Er dient dan te worden voldaan aan een vastgestelde besparingsnorm. Aanvragen dienen binnen 3 maanden na opdrachtbevestiging te worden ingediend.

ISDE - Investeringssubsidie Duurzame Energie voor bedrijven en VVE's

De ISDE is een subsidieregeling die (particulieren en) ondernemers, verenigingen, VVE's en instellingen met een KVK nummer stimuleert om *kleinschalige* duurzame energie-installaties aan te schaffen. Het is een tegemoetkoming bij de aanschaf van warmtepompen, zonneboilers, zonnepanelen en windmolens die voldoen de [voorwaarden](#).

Voor warmtepompen is de hoogte van het subsidiebedrag afhankelijk van het soort apparaat en de energieprestatie. Voor warmtepompen ligt deze indicatief tussen de € 500 en € 2.500. Voor zonneboilers hangt de subsidie af van de jaaropbrengst en is indicatief vanaf € 500 per apparaat.

Criteria voor subsidie op zonnepanelen en windmolens zijn:

- Kleinverbruikaansluiting (<3X80 ampère)
- Windturbine(s) met een rotoroppervlak tussen 50 m² en 500 m² en met een omgevingsvergunning.
- Zonnepaneelinstallatie met een piekvermogen vanaf 15 kWp en als je het jaar vóór de subsidieaanvraag tenminste 50.000 kWh gebruikt hebt.
- Niet te combineren met de EIA regeling.

De vergoeding is €125 per kilowatt gezamenlijk piekvermogen van de installatie.

KIA – Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek

De KIA is een algemene fiscale regeling voor ondernemers en kunt u ook inzetten voor duurzame maatregelen.

Als u als ondernemer individueel of collectief in een boekjaar investeert in nieuwe of gebruikte bedrijfsmiddelen, dan kunt u in aanmerking komen voor de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek. De bedrijfsmiddelen moeten dan wel in aanmerking komen voor investeringsaftrek.

De subsidie is:

- **€0** bij een investering lager dan €2.400 of hoger dan €323.445;
- **28%** van de investering tussen €2.401 en €58.238;
- **€16.307** tussen €58.239 en €107.848;
- **€16.307 - 7,56% van de investering boven €107.848** tussen €107.849 t/m €323.544.

LAG - Leefbaarheid Aanpassingen Gemeenschapsvoorziening

De provincie Gelderland heeft een regeling specifiek voor verenigingen en dorpshuizen met een 'gemeenschapsvoorziening' (pand) en subsidieert ondermeer investering in energie-besparende maatregelen. De subsidie bedraagt tot 50% van de kosten van het plan voor toegankelijkheids- en energiemaatregelen en ligt tussen € 10.000 en € 50.000.

Voorwaarden zijn dat de maatregelen op duurzame wijze uitgevoerd worden, de voorziening tenminste **6** dagen per week beschikbaar is voor gebruikers en dat er niet-commerciële activiteiten georganiseerd worden op het gebied van **tenminste 3** van deze gebieden: zorg, welzijn, cultuur, educatie, sport. Ook een bijbehorende buitenruimte kan meegenomen worden.

MIA - Milieu Investerings Aftrek

De MIA is - net als de VAMIL - een fiscale regeling voor ondernemers die willen investeren in *innovatieve* energiebesparende maatregelen en biedt u de mogelijkheid de fiscale winst te verlagen. U kunt 27%, 36% of 45% van het investeringsbedrag in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen uit de [Innovatieve milieulijst van het jaar van investering](#) in mindering brengen op de fiscale winst.

Het percentage van de aftrek is afhankelijk van de milieueffecten en de gangbaarheid van het bedrijfsmiddel. Aanvragen kunnen het hele jaar worden ingediend.

MIA en VAMIL kunnen grotendeels gecombineerd ingezet worden, afhankelijk van het type maatregel.

MIT - MKB Innovatiestimulering Regio en Topsectoren

De MIT is een fiscale regeling voor ondernemers in 9 specifiek aangewezen 'topsectoren' (o.a. Energie en High Tech Systemen & Materialen (o.a. Lighting en Solar)), gericht op innovatie en interessant als u belasting afdraagt. Het betreft innovatieadviesprojecten, haalbaarheidsprojecten, R&D- samenwerkingsprojecten en kennisvouchers. Subsidie bedraagt 40% tot een maximum van € 20.000,-. Budget zeer beperkt.

Salderen

Net als particulieren kunnen bedrijven en instellingen gebruik maken van de salderingsregeling: De energieleverancier verrekent op je jaarafrekening de zonnestroom die je teruggeleverd hebt met de stroom die je hebt afgenomen.

Voor de gesaldeerde stroom betaal je niets, ook geen energiebelasting en Opslag Duurzame Energie (ODE). Daarmee is dit een hele gunstige regeling, omdat de prijs van een zonnestroominstallatie flink gedaald is ten opzichte van toen de regeling opgezet werd.

De kleine lettertjes:

- Er is een kleingebruikaansluiting voor elektriciteit, tot 3X80 ampère. Bij een kleingebruikaansluiting betaal je maandelijks een vast voorschotbedrag. Bij een grootgebruikaansluiting betaal je per maand achteraf en krijg je een aparte afrekening voor meetdiensten.
 - De zonnestroominstallatie is aangemeld op energieleveren.nl.
 - Je levert niet méér stroom dan je gebruikt. Als je meer levert dan je gebruikt krijg je van je energiemaatschappij een vergoeding voor de geleverde stroom. Dit varieert van 4 tot wel 12 cent per kWh, afhankelijk van de maatschappij en de overeenkomst die je afgesloten hebt.
- De salderingsregeling gaat afgebouwd worden. In de praktijk levert dit uiteindelijk (na afloop van de regeling) een wat langere terugverdiëntijd op, ongeveer 3 jaar langer. De eerste jaren is het verschil minimaal.

SDE++ - Investeringssubsidie Duurzame Energie

De SDE++ is een subsidieregeling die ondernemers, verenigingen en instellingen met een KVK nummer stimuleert om *grootschalige* duurzame energie-installaties aan te schaffen. Intekenen kan 1 tot 2 keer per jaar. Voor 2022 opent de inschrijving 28 juni om 9.00 uur. Het gaat om grootschalige investeringen in de volgende categorieën duurzame energie:

- **Zonne-energie**: investeringen in zonnepanelen of zonthermie (zonnecollectoren). Bij zonnepanelen dient het vermogen minimaal 15Kwp te zijn en dient het bedrijf over een grootverbruikersregeling te beschikken. Er wordt onderscheid gemaakt tussen installaties met een vermogen minder dan 1 MWp en installaties groter dan 1 MWp. Voor de kleinere installaties gelden hogere basisbedragen dan voor grote installaties.
- **Biomassa**: investeringen in installaties van vergisting en co-vergisting van mest, allesvergisting, verbranding van biomassa, rioolwaterzuivering (RWZI) en vergassing.
- **Windenergie**: zowel investeringen in windturbines op land als op zee komen in aanmerking;
- **Water**: investeringen in installaties op waterkracht, vrije stromingsenergie, golfenergie, osmose;
- **Geothermie**: investeringen in installaties die aardwarmte opwekken.

De SDE++ is een exploitatiesubsidie: producenten ontvangen subsidie voor de opgewekte duurzame energie en CO2 reducerende technieken en niet voor de aanschaf van het middel, zoals bij de EIA. De subsidie compenseert het verschil tussen de kostprijs van duurzame energie en de kostprijs van grijze energie. De vergoeding wordt verstrekt gedurende een periode van 5, 8, 12 of 15 jaar, afhankelijk van de categorie duurzame energie. Ook de hoogte van de subsidie is afhankelijk van de categorie en de hoeveelheid geproduceerde duurzame energie.

SCE - Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking

De SCE is de vernieuwde postcoderoosregeling, een regeling die energiecoöperaties en VVE's stimuleert om samen, lokaal duurzame energie op te wekken: Wind, waterkracht of zon. Deze regeling is interessant wanneer je zelf niet wil - of kan investeren in een zonnestroominstallatie; je verhuurt dan je dak aan een energiecoöperatie. De opbrengst is natuurlijk lager dan wanneer je zelf investeert, maar het kost je niks.

De SCE is net als de SDE + een exploitatiesubsidie: Producenten ontvangen subsidie per geproduceerde kWh duurzame energie. Het basisbedrag subsidie wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld, en geldt na toekenning voor de hele subsidieperiode van 15 jaar. U heeft dus langdurige zekerheid over het rendement op de investering.

De subsidie per kWh is het verschil tussen het basisbedrag en het correctiebedrag. Het correctiebedrag is de marktprijs voor energie. Als de energieprijis stijgt, ontvangt u minder subsidie en als de energieprijis daalt, ontvangt u meer subsidie. De basisenergieprijs is de ondergrens van het correctiebedrag. De geproduceerde energie moet door CertiQ van certificaten (garanties van oorsprong GVO) voorzien zijn om in aanmerking te komen voor subsidie.

SVM - Subsidieregeling Verduurzaming MKB

Vanaf 1 oktober 2021 tot 30 september 2022 kunnen mkb-ondernemers gebruik maken van de Subsidieregeling Verduurzaming MKB (SVM). De regeling wordt waarschijnlijk verlengd.

U komt in aanmerking voor de Subsidie regeling Verduurzamen MKB (SVM) als u:

- een energieverbruik hebt tot 50.000 kWh elektriciteit / 25.000 m³ aardgas (equivalent)
- maximaal 250 medewerkers (fte's) in dienst heeft
- maximaal € 50 miljoen jaaromzet heeft
- 1 of meer bedrijfspanden in eigendom heeft of huurt.

De regeling:

- 80% subsidie (tot €750) van de kosten van een maatwerk energieadvies bij uitvoering 1 of meer maatregelen
- Met een maximum van €2500 euro voor het advies plus ondersteuning bij uitvoering maatregelen
- Ondernemer betaalt (dus) 20% zelf
- Realisatie één of meer maatregelen uit het energieadvies binnen 2 jaar na het advies
- Ondernemer investeert zelf in de maatregel (wel subsidie mogelijk via bijvoorbeeld EIA, KIA of SDE).

VAMIL - Willekeurige afschrijving milieu investering

De VAMIL is een fiscale regeling voor ondernemers en biedt u de mogelijkheid om een investering in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen uit de [energie- en milieulijst](#) in het eerste jaar van aanschaf al voor 75% af te schrijven. Door de verschuiving van de belastingdruk ontstaat hierdoor zowel een liquiditeitsvoordeel als een rentevoordeel.

Aanvragen kunnen het hele jaar worden ingediend.

WBSO - Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk

De WBSO is een algemene fiscale regeling voor ondernemers, gericht op innovatie en interessant als u belasting afdraagt.

Meer informatie?

Linkjes naar de regelingen zelf vindt u op onze website:

<https://energiesamenrivierenland.nl/zakelijk/subsidie-en-financiering/>

Wilt u zelf op zoek dan kunt u terecht bij de subsidiewijzer van de RVO zelf:

<https://www.rvo.nl/subsidies-financiering>

FAQ zonnestroominstallaties voor bedrijven

Mag ik zomaar stroom terug gaan leveren aan het net?

Bij kleinverbruikaansluitingen tot en met 3x80A (ca. 250 panelen) kan er altijd teruggeleverd worden tot het aansluitvermogen, dat desgewenst ook kan worden uitgebreid tot maximaal 3x80A. Netcongestie, beperking op terugleveren komt in de Betuwe veel voor maar alleen op grootverbruikaansluitingen. Informeer hiervoor bij Liander.

Wanneer zijn zonnepanelen aantrekkelijk?

Kort gezegd, altijd, zeker bij de huidige stroomprijzen. Het opwekken van het eigen gebruik is altijd aan te bevelen en vaak kan er ook wel meer opgewekt worden om het dak zo nuttig mogelijk te gebruiken. Rendementen beginnen meestal rond de 6 procent maar vaak is het meer. Maar soms is het dak niet geschikt vanwege de constructie of te veel schaduw. Benodigd groot onderhoud kan ook reden zijn om het nog even uit te stellen.

Zijn er subsidiemogelijkheden?

Er zijn verschillende interessante regelingen, zoals de ISDE of SDE++ subsidie en fiscale regelingen als salderen, de EIA en KIA. Deze vind je in de factsheet subsidiemogelijkheden.

Aansprakelijkheid voor schade aan derden

Als zonnepanelen van het dak waaien of door een brand verwaaien kunnen we schade aan derden berokkenen. Dit soort schade wordt door een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering gedekt.

Is er een vergunning nodig?

Zonnepanelen kunnen over het algemeen zonder vergunning op een dak gelegd worden mits zij de daklijn volgen en op een plat dak niet te dicht bij de rand liggen (=zichtbaar zijn). Zonnepanelen anders dan op een gebouw (veldopstelling, carport, teeltondersteunende voorziening) zijn vergunningsplichtig als bouwwerk.

Wat is aantrekkelijker: koop of lease?

In de leaseprijs van zonnepanelen zit meestal een flink bedrag aan rente verdisconteerd, dat kan zomaar 8-10% zijn. Hiermee is een flink deel van de winst weg.

Hoeveel elektriciteit lever een zonnepaneel op?

De opbrengst van een paneel hangt af van de oriëntatie en hellingshoek ten opzichte van de zon, eventuele schaduw en zoninstraling. Panelen die optimaal op de zon liggen wekken in de Betuwe ca. 88% van hun piekvermogen op jaarbasis op. Een paneel met een piekcapaciteit van 385Wp wekt dan 340 kW per jaar op.

Wat zijn de kosten van een PV-installatie?

De kosten bestaan uit de aanschaf van de panelen, de omvormer en het installatiemateriaal. Daarbij komt de arbeid voor de installatie en evt. de kosten van extra garantie of van het uitbreiden van de netaansluiting. Ook kan een moeilijk bereikbaar dak tot extra kosten leiden of een grote afstand tot de meterkast. Al deze variabelen maakt dat de situatie eerst goed bekeken moet worden voordat er een prijsinschatting gemaakt kan worden.

Wat zijn de bouwkundige eisen?

Zonnepanelen geven extra gewicht op het dak en het is dus niet zonder meer veilig om een PV-installatie op het dak te leggen. Bedrijfsverzekeringen vereisen meestal een daklastberekening om een zonnedak te accepteren. Vooral daken met grote overspanningen zijn vaak niet sterk genoeg. Kosten voor een dakbelastingsonderzoek zijn vanaf ca. € 800, afhankelijk van of er constructieberekeningen beschikbaar zijn.

Kunnen zonnepanelen ook op het Westen of Oosten geplaatst worden?

Ideaal is een Zuid opstelling onder een hoek van ca. 35 graden, maar ook naar het Oosten of Westen gaat het nog prima mits de helling niet te groot is (tot ca. 30 graden ca. 15% verlies). Op een bijna plat dak is zelfs een Noordopstelling nog haalbaar. In het advies van ESR wordt rekening gehouden met de oriëntatie.

Wat gebeurt er met afgeschreven PV panelen?

De PV branche werkt aan een recyclingsysteem voor zonnepanelen, maar aangezien er nog weinig aanbod is bestaat deze nog niet. PV panelen bevatten geen schadelijke- of zeldzame stoffen.

Wat is de levensduur van PV systemen?

PV panelen gaan over het algemeen 30 jaar mee maar gaan langzaam maar wel wat achteruit in opbrengst. Omvormers gaan ca. 12 jaar mee en moeten dus in de levensduur van een systeem een keer worden vervangen. Optimizers (die per paneel de opbrengst monitoren en maximaliseren, nodig als er bv ergens schaduw valt) gaan minstens 25 jaar mee.

Hoe zit het met garantie?

Op panelen en omvormers zit meestal een garantie van ca. 10 jaar en deze kan afhankelijk van het merk verlengd worden. Op de installatie zit meestal maar 2 jaar dus als er na die tijd iets kapot gaat betaal je wel de kosten van de installateur. Van panelen wordt meestal een maximale degradatie (opbrengstverlies) van 20% in 25 jaar gegarandeerd. Over het algemeen zijn er weinig problemen met panelen van goede kwaliteit.

Is mijn zonnestelsel automatisch meeverzekerd met mijn pand?

Dat hangt van de verzekering af en moet gecheckt worden. Er zijn speciale zonnepaneel-verzekeraars. De premie is ca. 0,3% van de nieuwwaarde per jaar. Deze gespecialiseerde verzekeringen dekken vaak meer schade-oorzaken dan reguliere verzekeringen.

Dak verhuren aan de coöperatie?

Energiecoöperaties huren daken om stroom op te wekken voor hun leden of om een rendement te maken op de investering. In dat geval dient er een opstalovereenkomst gesloten te worden voor het gebruik van het dak. Dat gebeurt bij de notaris. Desgewenst kan de stroom ook door de dakeigenaar gebruikt worden als deze beschikt over een grootverbruikaansluiting. Meestal is dit voordeliger dan stroom uit het net halen.

Kwaliteitskeurmerk, normen voor PV installaties

Voor aansluiting op het net wordt verplicht NEN 1010 gehanteerd en voor de oplevering NTA 8130 of vergelijkbaar. Sinds kort is er de SCOPE12 keuring die door de meeste verzekeraars verplicht gesteld wordt vanaf ca 50 kWp.